

Hassas Konular

2008-2009 Eğitim Öğretim Yılı Sancılarla Başlıyor

İsmail Koncuk

31 Ağustos 2008

2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı da ne yazık ki sorunlarla başlayacaktır. Fizikî mekânlar yetersizdir, okullarda araç-gereç donanımı tam anlamıyla sağlanmamıştır, birçok okul gelişen teknolojiye yararlanamamaktadır, eğitime ayrılan pay oldukça düşüktür, öğretmenler sözleşmeli ya da ücretli olarak, güvenceden yoksun çalıştırılmaktadır, eğitim çalışanlarının ücretleri son derece yetersizdir, öğretmen açığı hâlâ büyük bir handikaptır.

Bu Eğitim-Öğretim Yılında Derslik ve Öğretmen Açığı Büyüyecektir

Ortaöğretimin dört yıla çıkarılması ile birlikte liseler bu yıl mezun vermemiştir. Bu nedenle ilköğretimi bitirip, ortaöğretime başlayacak öğrencilerin kaydında büyük sorunlar yaşanacaktır. Zira Millî Eğitim Bakanlığı, bu konuda hiçbir tedbir almamıştır. Hem derslik sayısı hem de öğretmen sayısı bu öğrencilerin eğitim-öğretim yapmasına elverişli değildir. Ayrıca sınıf başına düşen öğrenci sayısının diğer illere göre çok daha yüksek olan bölgelerimizde derslik ve öğretmen açığı bu eğitim-öğretim döneminde daha büyük handikapa neden olacaktır.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2007-2008 verilerine göre; sınıf başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 34.4, ortaöğretimde 32.1'dir. OECD ülkelerinde ise sınıf başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 21.5, ortaöğretimde 24.1'dir. Buna göre OECD ülkeleri baz alındığında derslik açığı ilköğretimde 189 bin 720, ortaöğretimde ise 33 bin 807 olmak üzere toplam 223 bin 527'dir.

100 Bin Öğretmen Ataması Yapılmalıdır.

Millî Eğitim Bakanlığı, 21 Ağustos tarihinde 15 bin 744'ü kadrolu, 2 bin 449'u sözleşmeli toplam 18 bin 193 öğretmen ataması yapmıştır.

Ancak ülkemizde atama bekleyen tam 220 bin öğretmen adayı vardır. Büyük umutlarla okullarından mezun olan, görevinin başına geçeceği günü heyecanla bekleyen öğretmen adayları ne yazık ki hüsrana yaşamaktadır. Ülkemizde öğretmen açığı önlenemezken; buna karşın atama bekleyen 220 bin öğretmen adayı varken, Bakanlığın yaptığı alımları anlamak mümkün değildir. Öğretmen açığı; yılda 20 bin, 30 bin kişi istihdam ederek ya da 300-400 YTL karşılığında ücretli öğretmen çalıştırarak çözülemez. Bu sorunu gidermek için 2009 yılının Şubat ayına kadar toplam 100 bin öğretmen ataması yapılmalıdır. Aksi takdirde öğretmen açığı daha da büyüyecek ve eğitim büyük yara alacaktır.

Kadrolu Öğretmen Dışındaki Tüm İstihdam Türlerine Son Verilmelidir.

Ülkemizde ne yazık ki öğretmen adayları işsizliğin kucağına itilmektedir. En verimli, en üretken çağlarını diplomalı işsiz olarak geçiren adaylar, hükümetin yanlış politikalarına kurban edilmektedir. Hükümetin eğitim politikası, ne öğretmen adaylarının talebini karşılayabilecek, ne de öğretmen açığını çözebilecek niteliktedir. Durum böyle olunca, eğitimde kalite bir türlü yakalanamamakta, başarı da istenilen ölçüde olmamaktadır.

Üstelik Bakanlığın öğretmen açığını sözleşmeli öğretmen alarak gidermeye çalışması, ücretli öğretmen çalıştırması da ayrı bir tartışma konusudur. İnsan yetiştirmek gibi ulvi bir mesleği ticarileştiren zihniyet, eğitimin atar damarını kesmektedir. Bakanlık, öğretmenlerimizi güvenceden yoksun, hakka ve hukuka uygun olmayan bir yöntemle çalıştırarak, aslında **büyük suç işlemektedir**. Eğitimin temel aktörlerini ticarî bir meta gibi gören bu anlayışa ivedilikle son verilmelidir. Dolayısıyla Türk Eğitim-Sen'in öteden beri dillendirdiği çağrısı bir kez daha yapmak istiyoruz: "Kadrolu öğretmenlik dışındaki tüm istihdam şekillerine son verilmeli, sözleşmeli olarak çalıştırılan öğretmenler kadroya alınmalıdır."

Öğretmen ve İdarecilerin Yüzde 81.7'si Okullarda Öğretmen Açığı, Yüzde 87.3'ü Okullarda Fizikî Mekân ve Alt Yapı Yetersizliği Olduğuna İnanıyor

- Türk Eğitim-Sen, Türkiye'de okulların mevcut durumunu tespit edebilmek amacıyla Türkiye genelinde bir anket çalışması da gerçekleştirdi. 24 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Bursa, Kocaeli, Eskişehir, Konya, Afyon, Kayseri, Kütahya, Antalya, Mersin, Hatay, Samsun, Zonguldak, Ordu, Malatya, Erzurum, Gaziantep, Adıyaman, Mardin, Şanlıurfa, Batman) 3 bin 540 öğretmen ve idareci ile yapılan anket çalışmasında ülkemizde ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının ihtiyaçlara cevap veremediği sonucu ortaya çıktı.
- Ankete katılan eğitimcilerin yüzde 81.7'si okullarda öğretmen açığı olduğunu ifade ederken, yüzde 18.2'si okullarda öğretmen açığı olmadığını dile getirmiştir.
- Öğretmen ve idarecilerin yüzde 87.3'ü okullarda alt yapı ve fiziki mekanların yeterli olmadığını düşünürken, yüzde 12.7'si yeterli olduğuna inanmaktadır.
- Öğretmen ve idarecilerin yüzde 49.2'si ilindeki okullarda elektrik, su, yakıt paralarının il özel idare müdürlüklerinin bütçelerinden, yüzde 35'i öğrencilerden toplanan paralardan, yüzde 12'si kayıt paralarından, yüzde 3.7'si ise öğretmen ve idarecilerin kendi olanaklarından ödendiğini belirtmişlerdir.
- Ankette "bulunduğunuz bölgede tuvaleti bulunmayan okullar var mı?" sorusunu da yönelttik. Buna göre idareci ve öğretmenlerin yüzde 11.9'u tuvaleti bulunmayan okullar olduğunu belirtirken, yüzde 88.1'i tuvaleti bulunmayan okul olmadığını ifade etmiştir.
- "Okulunuzda tuvalet sayısı ihtiyacı karşılıyor mu?" soruna ise ankete katılanların yüzde 63.6'sı "evet" derken, yüzde 36.3'ü "hayır" cevabını vermiştir.
- Ankete katılanların yüzde 92.3'ü okullarda şebeke suyu kullanıldığını söylerken, yüzde 7.6'sı şebeke suyu kullanılmadığını belirtmiştir.
- Ankete katılanların yüzde 43.8'i okulların hijyenik ortama sahip olmadığını düşünürken, yüzde 38.7'si okulların kısmen hijyenik ortama sahip olduğunu, yüzde 17.3'ü ise okulların hijyenik olduğunu ifade etmiştir.

Eğitim Çalışanları Borç İçinde Yaşıyor, Ek İşle Ayakta Duruyor

Eğitim çalışanlarının ekonomik durumu günden güne kötüleşmektedir. Aldığı ücretle geçinmekte zorlanan eğitim çalışanları, borç üstüne borç yapmaktadır. Sendikamızın 2 bin 546 kişiyle yaptığı ankete göre, eğitim çalışanlarının yüzde 83.6'sı aylık geliriyle geçimini sağlayamadığını, yüzde 32.4'ü ek iş yaptığını belirtmiştir. Eğitimcilerin yüzde 90.8'inin kredi kartı borcu ya da taksiti vardır. Bu borç batağında kıvranan eğitim çalışanının tatil yapması ise tam bir

hayaldir. Eğitim çalışanlarının yüzde 53.1'i tatilini evde, yüzde 22.9'u memlekette, yüzde 3.4'ü de tatil yöresinde tatilini geçirdiğini ifade etmiştir. Tatilde çalıştığını belirtenlerin oranı ise yüzde 18.4'tür.

Yine eğitim-öğretim yılı başında öğretmenlerimize verilen "Eğitim-Öğretime Hazırlık Ödeneği", hizmetli, memur gibi eğitim çalışanlarına ödenmemektedir. Oysa "Eğitim-Öğretime Hazırlık Ödeneği" bütün eğitim çalışanlarına, tam maaş olarak verilmelidir. Ayrıca öğretmen dışında kalan hizmetli, memur ve diğer personelin tayin ve atamaları ile ilgili bir yönetmelik bulunmamaktadır. Söz konusu personelin tayin ve atamaları bir kurala bağlanmalı ve bu belirsizlik hâli sona erdirilmelidir.

İsmail KONCUK, Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı

KÖKSAY E-Bülteni, KÖK Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Vakfı (KÖKSAY) tarafından çıkarılmaktadır. KÖKSAY bağımsız ve bağlantısız, günlük siyasî konumu olmayan bir kurumdur; merkezine Türkiye ve Türk dünyasını alarak araştırmalarını ulusal ve uluslar arası sosyal, siyasî ve stratejik konulara yoğunlaştırır, araştırma ve incelemeler yapar. Dolayısıyla, bu yayında ifade edilen bütün görüşler, değerlendirmeler ve varılan sonuçlar yalnızca yazarlarına aittir.

© 2008, KÖK Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Vakfı. Bütün hakları saklıdır.